

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Факультет № 6
Кафедра соціології та психології**

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ
ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

**навчальної дисципліни «Психологічне консультування»
обов'язкових компонент освітньої програми
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
053 Психологія (практична психологія)**

(для денної та заочної форми навчання)

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол № 7 від 30.08.2023

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол № 7 от 25.08.2023

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол № 7 від 29.08.2023

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та психології
Протокол № 8 від 15.08.2023

Розробник:

Доцент кафедри соціології та психології, канд. психол.наук, доцент Чепіга
Л.П.

Рецензенти:

1. Доцент кафедри практичної психології Навчально-наукового інституту педагогіки, психології, менеджменту та освіти дорослих Української інженерно-педагогічної академії, канд. психол. наук, доцент Казарова А.М.
2. Професор кафедри соціології і психології факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор соціологічних наук, професор Нечітайло І. С.

1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
1.1.

1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(денна форма навчання)

Номер найменування теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 6							
Тема № 1 Вступ до психологічного консультування	18	4	2	2	-	10	
Тема № 2: Початок консультативної роботи.	22	6	2	4	-	10	
Тема № 3: Консультативна бесіда	18	4	2	2	-	10	
Тема № 4: Техніки та прийоми психологічного консультування	18	4	2	2	-	10	
Тема № 5: Консультування різних категорій клієнтів	44	14	4	10		16	
	120	32	12	20		56	залік

1.3. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(заочна форма навчання)

Номер та назва змістового модулю, номер та найменування теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни		Вид контролю
	Всего	з них:	

		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 6							
Тема № 1 Вступ до психологічного консультування	22	2				20	
Тема № 2: Початок консультативної роботи.	22	2				20	
Тема № 3: Консультативна бесіда	24	2		2		20	
Тема № 4: Техніки та прийоми психологічного консультування	22			2		20	
Тема № 5: Консультування різних категорій клієнтів	30		2			28	
	120	6	2	4		108	залік

Тема № 1 . Вступ до психологічного консультування.

Семінарське заняття 1.

Навчальна мета заняття: контроль, закріплення і поглиблення знань за темою.

Час проведення: денна форма навчання - 2 год., заочна форма навчання – 0 год.

Навчальні питання:

1. Психологічне консультування як форма практичної діяльності психолога.
2. Сфери застосування психологічного консультування
3. Співвідношення психологічного консультування та психотерапії.
4. Види психологічного консультування
5. Особистість ефективного консультанта

Методичні рекомендації до самостійного опрацювання теми:

При підготовці до даного заняття студент повинен надати визначення психологічного консультування, розкрити специфіку психологічного консультування як окремого виду психологічної практики, охарактеризувати види психологічного консультування.

Теми рефератів:

1. Цілі та завдання консультування в вітчизняних та зарубіжних психологічних школах.
2. Історичний контекст виникнення психологічного консультування.
3. Етичні принципи психологічного консультування.

Література:

Основна література:

1. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник. -К.: Четверта хвиля, 2018. - 256 с.
2. Васьківська С.В. П'ять вимірів психологічного консультування: навчальний посібник. - Київ, Ніка-центр, 2019. - 400 с.
3. Консультативна психологія: підручник / І.С.Булах, В.У.Кузьменко, Е.О.Помиткін [та ін.] : – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. - 482 с.
4. Хомич Г. О., Ткач Р. М. Основи психологічного консультування: навч. посіб. К.: МАУП, 2004
5. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція : навч. посіб. / І. М. Цимбалюк. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Професіонал, 2007. – 544 с.

Допоміжна література:

6. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях / Л.А. Опанасенко – Миколаїв : Іліон, 2019.
7. Основи психоконсультування: навч. посіб. / упоряд. і ред. Т. Л. Надвинична. – Тернопіль: ТНЕУ, 2019. – 200 с
8. Сергієнко Н.П. Основи психологічної практики: Курс лекцій. – Х.: НУЦЗУ, 2011.
9. Словник-довідник психолога-консультанта / Н. В. Гаркавенко, Я. В. Чаплак, С. К. Шандрук, І. І. Солійчук. Чернівці, 2010.
10. Шевченко Л. О. Чепіга Л. П. Практична психологія : навч. Посібник Харків : Константа, 2018. - 191 с.

Практичне зняття 2.

Навчальна мета занять: усвідомлення студентами особливостей психологічного консультування, ознайомлення з галузями його застосування.

Час проведення: денна форма навчання - 2 год., заочна форма навчання - 0 год.

Місце проведення: аудиторія факультету № 6

Навчальні питання:

1. Відпрацювання навичок психологічного консультування

План проведення заняття:

І. Порядок проведення вступу до заняття. На початку практичного заняття викладач вітає студентів, називає тему, мету та структуру заняття.

ІІ. Порядок проведення основної частини заняття.

Перевірка якості виконання домашнього завдання: «Порівняльна

характеристика психологічного консультування, психотерапії та психокорекції». Дискусія про етичні принципи психологічного консультування.

Виконання вправ, спрямованих на розвиток професійної ідентичності студентів – консультантів.

III. Порядок проведення заключної частини заняття. Наприкінці заняття викладач запитує у студентів, який досвід вони придбали й просить висловити свої думки стосовно переваг та недоліків проведеної роботи.

Література:

Основна література:

1. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник. -К.: Четверта хвиля, 2018. - 256 с.
2. Васьківська С.В. П'ять вимірів психологічного консультування: навчальний посібник. - Київ, Ніка-центр, 2019. - 400 с.
3. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція : навч. посіб. / І. М. Цимбалюк. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Професіонал, 2007. – 544 с.

Допоміжна література:

4. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях / Л.А. Опанасенко – Миколаїв : Іліон, 2019.
5. Основи психоконсультування: навч. посіб. / упоряд. і ред. Т. Л. Надвинична. – Тернопіль: ТНЕУ, 2019. – 200 с
6. Сергієнко Н.П. Основи психологічної практики: Курс лекцій. – Х.: НУЦЗУ, 2011.
7. Словник-довідник психолога-консультанта / Н. В. Гаркавенко, Я. В. Чаплак, С. К. Шандрук, І. І. Солійчук. Чернівці, 2010.
8. Шевченко Л. О. Чепіга Л. П. Практична психологія : навч. Посібник Харків : Константа, 2018. - 191 с.

Тема № 2 . Початок консультативної роботи.

Семінарське заняття 3.

Навчальна мета заняття: контроль, закріплення і поглиблення знань за темою.

Час проведення: денна форма навчання - 2 год., заочна форма навчання – 0 год.

Навчальні питання:

1. Поняття консультативного контакту.
2. Терапевтичний клімат: фізичні та емоційні компоненти терапевтичного клімату

Методичні рекомендації до самостійного опрацювання теми:

При підготовці до даного заняття студент повинен визначити параметри консультативного контакту; розкрити сутність поняття «терапевтичний клімат», охарактеризувати фізичні та емоційні компоненти терапевтичного клімату:

Теми рефератів:

1. Діагностика в психологічному консультуванні.
2. Типи взаємодії психолога і клієнта в психологічному консультуванні.
3. Предмет роботи консультанта в процесі консультування.

Література:

Основна література:

1. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник. -К.: Четверта хвиля, 2018. - 256 с.
2. Васьківська С.В. П'ять вимірів психологічного консультування: навчальний посібник. - Київ, Ніка-центр, 2019. - 400 с.
3. Консультативна психологія: підручник / І.С.Булах, В.У.Кузьменко, Е.О.Помиткін [та ін.] : – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. - 482 с.
4. Хомич Г. О., Ткач Р. М. Основи психологічного консультування: навч. посіб. К.: МАУП, 2004
5. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція : навч. посіб. / І. М. Цимбалюк. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Професіонал, 2007. – 544 с.

Допоміжна література:

6. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях / Л.А. Опанасенко – Миколаїв : Іліон, 2019.
7. Основи психоконсультування: навч. посіб. / упоряд. і ред. Т. Л. Надвинична. – Тернопіль: ТНЕУ, 2019. – 200 с
8. Сергієнко Н.П. Основи психологічної практики: Курс лекцій. – Х.: НУЦЗУ, 2011.
9. Словник-довідник психолога-консультанта / Н. В. Гаркавенко, Я. В. Чаплак, С. К. Шандрук, І. І. Солійчук. Чернівці, 2010.
10. Шевченко Л. О. Чепіга Л. П. Практична психологія : навч. Посібник Харків : Константа, 2018. - 191 с.

Практичне зняття 4-5.

Навчальна мета занять: розвиток професійно-важливих якостей особистості студентів, які необхідні на початку консультативної бесіди.

Час проведення: денна форма навчання - 4 год., заочна форма навчання - 0 год.

Місце проведення: аудиторія факультету № 6

Навчальні питання:

1. Структура процесу консультування
2. Загальні правила консультування
3. Запити і мотиви звернення в консультацію
4. Типи клієнтів та консультантів
5. Тестування в процесі консультування
6. Система цінностей консультанта
7. Перенесення і контрперенесення в консультуванні та психотерапії
8. Вплив професійної діяльності на консультанта
9. Проблема ефективності консультування

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття. На початку практичного заняття викладач вітає студентів, називає тему, мету та структуру заняття.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Опитування: розкрити сутність понять скарга, запит; охарактеризувати конструктивні та неконструктивні мотиви звернення до консультації. Рішення ситуативних задач за темою заняття.

Виконання вправ, спрямованих на розвиток емпатії та емоційного інтелекту студентів – консультантів.

III. Порядок проведення заключної частини заняття. Наприкінці заняття викладач запитує у студентів, який досвід вони придбали й просить висловити свої думки стосовно переваг та недоліків проведеної роботи.

Література:

Основна література:

1. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник. -К.: Четверта хвиля, 2018. - 256 с.
2. Васьківська С.В. П'ять вимірів психологічного консультування: навчальний посібник. - Київ, Ніка-центр, 2019. - 400 с.
3. Консультативна психологія: підручник / І.С.Булах, В.У.Кузьменко, Е.О.Помиткін [та ін.] : – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. - 482 с.
4. Хомич Г. О., Ткач Р. М. Основи психологічного консультування: навч. посіб. К.: МАУП, 2004
5. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція : навч. посіб. / І. М. Цимбалюк. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Професіонал, 2007. – 544 с.

Допоміжна література:

6. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях / Л.А. Опанасенко – Миколаїв : Іліон, 2019.
7. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія професійної комунікації: навч. посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрик. – Чернівці : Книги-XXI, 2010.

8. Рябко Ю. В. Техніки і моделі психологічного консультування: навчальний посібник. / Рябко Ю. В. - Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2013.
9. Словник-довідник психолога-консультанта / Н. В. Гаркавенко, Я. В. Чаплак, С. К. Шандрук, І. І. Солійчук. Чернівці, 2010.
10. Шевченко Л. О. Чепіга Л. П. Практична психологія : навч. Посібник Харків : Константа, 2018. - 191 с.

Тема № 3 . Консультативна бесіда.

Семінарське заняття 6.

Навчальна мета заняття: контроль, закріплення і поглиблення знань за темою.

Час проведення: денна форма навчання - 2 год., заочна форма навчання – 0 год.

Навчальні питання:

1. Інтерв'ю як метод психологічного консультування
2. Етапи консультативної бесіди.
3. Завдання і поведінка психолога-консультанта на етапі знайомства з клієнтом, розпитування клієнта, формулювання консультативних гіпотез.

Методичні рекомендації до самостійного опрацювання теми:

При підготовці до даного заняття студент повинен охарактеризувати основні етапи психологічного консультування, охарактеризувати завдання та особливості поведінки психолога-консультанта на етапах знайомства з клієнтом, розпитування клієнта, формулювання консультативних гіпотез

Література:

Основна література:

1. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник. -К.: Четверта хвиля, 2018. - 256 с.
2. Консультативна психологія: підручник / І.С.Булах, В.У.Кузьменко, Е.О.Помиткін [та ін.] : – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. - 482 с.
3. Хомич Г. О., Ткач Р. М. Основи психологічного консультування: навч. посіб. К.: МАУП, 2004
4. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція : навч. посіб. / І. М. Цимбалюк. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Професіонал, 2007. – 544 с.

Допоміжна література:

5. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях / Л.А. Опанасенко – Миколаїв : Іліон, 2019.
6. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія професійної комунікації: навч. посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрик. – Чернівці : Книги-XXI, 2010.

7. Рябко Ю. В. Техніки і моделі психологічного консультування: навчальний посібник. / Рябко Ю. В. - Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2013.
8. Словник-довідник психолога-консультанта / Н. В. Гаркавенко, Я. В. Чаплак, С. К. Шандрук, І. І. Солійчук. Чернівці, 2010.
9. Шевченко Л. О. Чепіга Л. П. Практична психологія : навч. Посібник Харків : Константа, 2018. - 191 с.

Практичне зняття 7

Навчальна мета занять: Відпрацьовування навичок клієнт-центрованого спілкування

Час проведення: денна форма навчання - 2 год., заочна форма навчання - 2 год.

Місце проведення: аудиторія факультету № 6

Навчальні питання:

1. Етапи консультативної бесіди

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття. На початку практичного заняття викладач вітає студентів, називає тему, мету та структуру заняття.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Рішення ситуативних задач за темою заняття.

Консультант, центрований на клієнті. Виконується у парах. Розкажіть партнеру історію, яка може привести до зникання (коли ви брехали, були несправедливі).

Партнер-консультант уважно слухає, намагається максимально зрозуміти та пересказати цю історію. Він ставиться до партнера, як до рівного, не оцінюючи його правоту або неправоту.

III. Порядок проведення заключної частини заняття. Наприкінці заняття викладач запитує у студентів, який досвід вони придбали й просить висловити свої думки стосовно переваг та недоліків проведеної роботи.

Література:

Основна література:

1. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник. -К.: Четверта хвиля, 2018. - 256 с.
2. Васьківська С.В. П'ять вимірів психологічного консультування: навчальний посібник. - Київ, Ніка-центр, 2019. - 400 с.
3. Консультативна психологія: підручник / І.С.Булах, В.У.Кузьменко, Е.О.Помиткін [та ін.] : – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. - 482 с.
4. Хомич Г. О., Ткач Р. М. Основи психологічного консультування: навч. посіб. К.: МАУП, 2004

5. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція : навч. посіб. / І. М. Цимбалюк. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Професіонал, 2007. – 544 с.

Допоміжна література:

6. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях / Л.А. Опанасенко – Миколаїв : Іліон, 2019.
7. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія професійної комунікації: навч. посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрик. – Чернівці : Книги-XXI, 2010.
8. Словник-довідник психолога-консультанта / Н. В. Гаркавенко, Я. В. Чаплак, С. К. Шандрук, І. І. Солійчук. Чернівці, 2010.
9. Шевченко Л. О. Чепіга Л. П. Практична психологія : навч. Посібник Харків : Константа, 2018. - 191 с.

Тема № 4. Техніки та прийоми психологічного консультування.

Семінарське заняття 8.

Навчальна мета заняття: контроль, закріплення і поглиблення знань за темою.

Час проведення: денна форма навчання - 2 год., заочна форма навчання – 2 год.

Навчальні питання:

1. Базові принципи організації діалогу з клієнтом
2. Підбадьорення і заспокоювання, як техніка психологічного консультування
3. Надання інформації як техніка психологічного консультування
4. Використання техніки саморозкриття консультанта у консультативному процесі
5. Техніки постановки питань
6. Техніки відображення змісту
7. Використання пауз в консультативному процесі

Методичні рекомендації до самостійного опрацювання теми:

При підготовці до даного заняття студент повинен перелічити основні техніки психологічного консультування; проаналізувати зв'язок технік та етапів психологічного консультування; визначити універсальні та спеціальні техніки психологічного консультування; проаналізувати типові технічні помилки консультанта в процесі бесіди з клієнтом.

Література:

Основна література:

1. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник. -К.: Четверта хвиля, 2018. - 256 с.

2. Васьківська С.В. П'ять вимірів психологічного консультування: навчальний посібник. - Київ, Ніка-центр, 2019. - 400 с.
3. Хомич Г. О., Ткач Р. М. Основи психологічного консультування: навч. посіб. К.: МАУП, 2004

Допоміжна література:

4. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях / Л.А. Опанасенко – Миколаїв : Іліон, 2019.
5. Рябко Ю. В. Техніки і моделі психологічного консультування: навчальний посібник. / Рябко Ю. В. - Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2013.
6. Словник-довідник психолога-консультанта / Н. В. Гаркавенко, Я. В. Чаплак, С. К. Шандрук, І. І. Солійчук. Чернівці, 2010.
7. Шевченко Л. О. Чепіга Л. П. Практична психологія : навч. Посібник Харків : Константа, 2018. - 191 с.

Практичне зняття 9.

Навчальна мета занять: Відпрацьовування студентами технік психологічного консультування.

Час проведення: денна форма навчання - 2 год., заочна форма навчання - 2 год.

Місце проведення: аудиторія факультету № 6

Навчальні питання:

1. Техніки психологічного консультування.

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття. На початку практичного заняття викладач вітає студентів, називає тему, мету та структуру заняття.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Рішення ситуативних задач за темою заняття.

Викладач пропонує одному із студентів розіграти перед групою роль клієнта, запропонувавши деяку реальну або гіпотетичну проблему для аналізу. Іншому студентові пропонується здійснювати роль консультанта. Решта членів групи виконує ролі супервізорів.

III. Порядок проведення заключної частини заняття. Наприкінці заняття викладач запитує у студентів, який досвід вони придбали й просить висловити свої думки стосовно переваг та недоліків проведеної роботи.

Література:

Основна література:

11. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник. -К.: Четверта хвиля, 2018. - 256 с.

12. Васьківська С.В. П'ять вимірів психологічного консультування: навчальний посібник. - Київ, Ніка-центр, 2019. - 400 с.
13. Консультативна психологія: підручник / І.С.Булах, В.У.Кузьменко, Е.О.Помиткін [та ін.] : – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. - 482 с.
14. Хомич Г. О., Ткач Р. М. Основи психологічного консультування: навч. посіб. К.: МАУП, 2004
15. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція : навч. посіб. / І. М. Цимбалюк. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Професіонал, 2007. – 544 с.

Допоміжна література:

16. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях / Л.А. Опанасенко – Миколаїв : Іліон, 2019.
17. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія професійної комунікації: навч. посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрик. – Чернівці : Книги-XXI, 2010.
18. Рябко Ю. В. Техніки і моделі психологічного консультування: навчальний посібник. / Рябко Ю. В. - Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2013.
19. Словник-довідник психолога-консультанта / Н. В. Гаркавенко, Я. В. Чаплак, С. К. Шандрук, І. І. Солійчук. Чернівці, 2010.
20. Шевченко Л. О. Чепіга Л. П. Практична психологія : навч. Посібник Харків : Константа, 2018. - 191 с.

Тема №5. Консультування різних категорій клієнтів.

Семінарське заняття 10-11.

Навчальна мета заняття: контроль, закріплення і поглиблення знань за темою.

Час проведення: денна форма навчання - 4 год., заочна форма навчання – 2 год.

Навчальні питання:

1. Консультування тривожних клієнтів
2. Консультування при реакціях страху та фобіях
3. Консультування вороже налаштованих та агресивних клієнтів
4. Особливості консультування "невмотивованих" клієнтів
5. Консультування клієнтів, які пред'являють підвищені вимоги
6. Консультування при переживанні провини
7. Особливості консультування клієнтів, які плачуть
8. Консультування істеричних особистостей
9. Консультування obsесивних особистостей
10. Консультування при параноїдальних розладах
11. Консультування шизоїдних особистостей

Методичні рекомендації до самостійного опрацювання теми:

При відповіді на питання семінарського заняття студент повинен розкрити

особливості консультування різних категорій клієнтів.

Література:

Основна література:

1. Консультативна психологія: підручник / І.С.Булах, В.У.Кузьменко, Е.О.Помиткін [та ін.] : – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. - 482 с.
2. Хомич Г. О., Ткач Р. М. Основи психологічного консультування: навч. посіб. К.: МАУП, 2004
3. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція : навч. посіб. / І. М. Цимбалюк. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Професіонал, 2007. – 544 с.

Допоміжна література:

4. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях / Л.А. Опанасенко – Миколаїв : Іліон, 2019.
5. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія професійної комунікації: навч. посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрик. – Чернівці : Книги-XXI, 2010.
6. Рябко Ю. В. Техніки і моделі психологічного консультування: навчальний посібник. / Рябко Ю. В. - Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2013.
7. Словник-довідник психолога-консультанта / Н. В. Гаркавенко, Я. В. Чаплак, С. К. Шандрук, І. І. Солійчук. Чернівці, 2010.
8. Шевченко Л. О. Чепіга Л. П. Практична психологія : навч. Посібник Харків : Константа, 2018. - 191 с.

Практичне зняття 12.

Навчальна мета занять: усвідомлення студентами особливостей психологічного консультування різних категорій клієнтів: особливості консультування при алкоголізмі, асоціальних особистостей, клієнтів із психосоматичними розладами

Час проведення: денна форма навчання - 2 год., заочна форма навчання - 0 год.

Місце проведення: аудиторія факультету № 6

Навчальні питання:

1. Відпрацювання навичок психологічного консультування

План проведення заняття:

І. Порядок проведення вступу до заняття. На початку практичного заняття викладач вітає студентів, називає тему, мету та структуру заняття.

ІІ. Порядок проведення основної частини заняття.

Підготовка докладів та обговорення специфіки консультування консультування при алкоголізмі, асоціальних особистостей, клієнтів із психосоматичними розладами. Рішення ситуативних задач за темою заняття.

III. Порядок проведення заключної частини заняття. Наприкінці заняття викладач запитує у студентів, який досвід вони придбали й просить висловити свої думки стосовно переваг та недоліків проведеної роботи.

Література:

Основна література:

1. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник. -К.: Четверта хвиля, 2018. - 256 с.
2. Васьківська С.В. П'ять вимірів психологічного консультування: навчальний посібник. - Київ, Ніка-центр, 2019. - 400 с.
3. Гендер у психологічних та соціологічних дослідженнях : навч. посіб. / Л.О. Шевченко, Ю.В. Кобікова, І.В. Ламаш та ін.; [Міжнар. благод. фонд "СНІД Фонд Схід-Захід", Харк. нац. ун-т внутр. справ]. - Київ : [б.в.], 2015. - 148 с.
4. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція : навч. посіб. / І. М. Цимбалюк. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Професіонал, 2007. – 544 с.

Допоміжна література:

5. Кулакевич Т.В. Технології психологічного консультування: «Сімейне консультування»: Курс лекцій. / Кулакевич Т.В. – К.: КиМУ, 2017.
6. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях / Л.А. Опанасенко – Миколаїв : Іліон, 2019.
7. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія професійної комунікації: навч. посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрик. – Чернівці : Книги-XXI, 2010.
8. Рябко Ю. В. Техніки і моделі психологічного консультування: навчальний посібник. / Рябко Ю. В. - Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2013.
9. Словник-довідник психолога-консультанта / Н. В. Гаркавенко, Я. В. Чаплак, С. К. Шандрук, І. І. Солійчук. Чернівці, 2010.
10. Чепелева Н. І. Поєднання індивідуальної та сімейної психотерапії у роботі з родинами
11. Шевченко Л. О. Чепіга Л. П. Практична психологія : навч. Посібник Харків : Константа, 2018. - 191 с.

Теми рефератів:

1. Перенос та контрперенос в процесі психологічного консультування

Література:

Основна література:

1. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник. -К.: Четверта хвиля, 2018. - 256 с.

2. Васьківська С.В. П'ять вимірів психологічного консультування: навчальний посібник. - Київ, Ніка-центр, 2019. - 400 с.
3. Гендер у психологічних та соціологічних дослідженнях : навч. посіб. / Л.О. Шевченко, Ю.В. Кобікова, І.В. Ламаш та ін.; [Міжнар. благод. фонд "СНІД Фонд Схід-Захід", Харк. нац. ун-т внутр. справ]. - Київ : [б.в.], 2015. - 148 с.
4. Консультативна психологія: підручник / І.С.Булах, В.У.Кузьменко, Е.О.Помиткін [та ін.] : – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. - 482 с.
5. Хомич Г. О., Ткач Р. М. Основи психологічного консультування: навч. посіб. К.: МАУП, 2004
6. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція : навч. посіб. / І. М. Цимбалюк. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Професіонал, 2007. – 544 с.

Допоміжна література:

7. Кулакевич Т.В. Технології психологічного консультування: «Сімейне консультування»: Курс лекцій. / Кулакевич Т.В. – К.: КиМУ, 2017.
8. Рябко Ю. В. Техніки і моделі психологічного консультування: навчальний посібник. / Рябко Ю. В. - Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2013.
9. Сергієнко Н.П. Основи психологічної практики: Курс лекцій. – Х.: НУЦЗУ, 2011.
10. Словник-довідник психолога-консультанта / Н. В. Гаркавенко, Я. В. Чаплак, С. К. Шандрук, І. І. Солійчук. Чернівці, 2010.
11. Чепелева Н. І. Поєднання індивідуальної та сімейної психотерапії у роботі з родинами
12. Шевченко Л. О. Чепіга Л. П. Практична психологія : навч. Посібник Харків : Константа, 2018. - 191 с.

Практичне зняття 13.

Навчальна мета занять: усвідомлення студентами особливостей психологічного консультування різних категорій клієнтів: консультування клієнтів із депресією та суїцидними намірами

Час проведення: денна форма навчання - 2 год., заочна форма навчання - 0 год.

Місце проведення: аудиторія факультету № 6

Навчальні питання:

2. Відпрацювання навичок психологічного консультування

План проведення заняття:

- І. Порядок проведення вступу до заняття. На початку практичного заняття викладач вітає студентів, називає тему, мету та структуру заняття.
- ІІ. Порядок проведення основної частини заняття.

Підготовка докладів та обговорення специфіки консультування клієнтів із депресією та суїцидними намірами. Рішення ситуативних задач за темою заняття.

III. Порядок проведення заключної частини заняття. Наприкінці заняття викладач запитує у студентів, який досвід вони придбали й просить висловити свої думки стосовно переваг та недоліків проведеної роботи.

Теми рефератів:

2. Професійне вигорання психологів-консультантів

Література:

Основна література:

1. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник. -К.: Четверта хвиля, 2018. - 256 с.
2. Васьківська С.В. П'ять вимірів психологічного консультування: навчальний посібник. - Київ, Ніка-центр, 2019. - 400 с.
3. Гендер у психологічних та соціологічних дослідженнях : навч. посіб. / Л.О. Шевченко, Ю.В. Кобікова, І.В. Ламаш та ін.; [Міжнар. благод. фонд "СНІД Фонд Схід-Захід", Харк. нац. ун-т внутр. справ]. - Київ : [б.в.], 2015. - 148 с.
4. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція : навч. посіб. / І. М. Цимбалюк. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Професіонал, 2007. – 544 с.

Допоміжна література:

5. Кулакевич Т.В. Технології психологічного консультування: «Сімейне консультування»: Курс лекцій. / Кулакевич Т.В. – К.: КиМУ, 2017.
6. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях / Л.А. Опанасенко – Миколаїв : Іліон, 2019.
7. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія професійної комунікації: навч. посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрик. – Чернівці : Книги-XXI, 2010.
8. Рябко Ю. В. Техніки і моделі психологічного консультування: навчальний посібник. / Рябко Ю. В. - Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2013.
9. Словник-довідник психолога-консультанта / Н. В. Гаркавенко, Я. В. Чаплак, С. К. Шандрук, І. І. Солійчук. Чернівці, 2010.
10. Чепелева Н. І. Поєднання індивідуальної та сімейної психотерапії у роботі з родинами
11. Шевченко Л. О. Чепіга Л. П. Практична психологія : навч. Посібник Харків : Константа, 2018. - 191 с.

Практичне зняття 14.

Навчальна мета занять: усвідомлення студентами особливостей психологічного консультування різних категорій клієнтів: консультування людей при переживанні втрати

Час проведення: денна форма навчання - 2 год., заочна форма навчання - 0 год.

Місце проведення: аудиторія факультету № 6

Навчальні питання:

3. Відпрацювання навичок психологічного консультування

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття. На початку практичного заняття викладач вітає студентів, називає тему, мету та структуру заняття.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Підготовка докладів та обговорення специфіки консультування при переживанні втрати. Рішення ситуативних задач за темою заняття.

III. Порядок проведення заключної частини заняття. Наприкінці заняття викладач запитує у студентів, який досвід вони придбали й просить висловити свої думки стосовно переваг та недоліків проведеної роботи.

Література:

Основна література:

12. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник. -К.: Четверта хвиля, 2018. - 256 с.
13. Васьківська С.В. П'ять вимірів психологічного консультування: навчальний посібник. - Київ, Ніка-центр, 2019. - 400 с.
14. Гендер у психологічних та соціологічних дослідженнях : навч. посіб. / Л.О. Шевченко, Ю.В. Кобікова, І.В. Ламаш та ін.; [Міжнар. благод. фонд "СНІД Фонд Схід-Захід", Харк. нац. ун-т внутр. справ]. - Київ : [б.в.], 2015. - 148 с.
15. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція : навч. посіб. / І. М. Цимбалюк. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Професіонал, 2007. – 544 с.

Допоміжна література:

16. Кулакевич Т.В. Технології психологічного консультування: «Сімейне консультування»: Курс лекцій. / Кулакевич Т.В. – К.: КиМУ, 2017.
17. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях / Л.А. Опанасенко – Миколаїв : Іліон, 2019.
18. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія професійної комунікації: навч. посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрик. – Чернівці : Книги-XXI, 2010.

19. Рябко Ю. В. Техніки і моделі психологічного консультування: навчальний посібник. / Рябко Ю. В. - Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2013.
20. Словник-довідник психолога-консультанта / Н. В. Гаркавенко, Я. В. Чаплак, С. К. Шандрук, І. І. Солійчук. Чернівці, 2010.
21. Чепелева Н. І. Поєднання індивідуальної та сімейної психотерапії у роботі з родинами
22. Шевченко Л. О. Чепіга Л. П. Практична психологія : навч. Посібник Харків : Константа, 2018. - 191 с.

Практичне зняття 15.

Навчальна мета занять: усвідомлення студентами особливостей психологічного консультування різних категорій клієнтів: консультування подружньої пари

Час проведення: денна форма навчання - 2 год., заочна форма навчання - 0 год.

Місце проведення: аудиторія факультету № 6

Навчальні питання:

4. Відпрацювання навичок психологічного консультування

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття. На початку практичного заняття викладач вітає студентів, називає тему, мету та структуру заняття.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Підготовка докладів та обговорення специфіки консультування подружньої пари. Рішення ситуативних задач за темою заняття.

III. Порядок проведення заключної частини заняття. Наприкінці заняття викладач запитує у студентів, який досвід вони придбали й просить висловити свої думки стосовно переваг та недоліків проведеної роботи.

Література:

Основна література:

23. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник. -К.: Четверта хвиля, 2018. - 256 с.
24. Васьківська С.В. П'ять вимірів психологічного консультування: навчальний посібник. - Київ, Ніка-центр, 2019. - 400 с.
25. Гендер у психологічних та соціологічних дослідженнях : навч. посіб. / Л.О. Шевченко, Ю.В. Кобікова, І.В. Ламаш та ін.; [Міжнар. благод. фонд "СНІД Фонд Схід-Захід", Харк. нац. ун-т внутр. справ]. - Київ : [б.в.], 2015. - 148 с.

26. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція : навч. посіб. / І. М. Цимбалюк. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Професіонал, 2007. – 544 с.

Допоміжна література:

27. Кулакевич Т.В. Техн
28. ології психологічного консультування: «Сімейне консультування»: Курс лекцій. / Кулакевич Т.В. – К.: КиМУ, 2017.
29. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях / Л.А. Опанасенко – Миколаїв : Іліон, 2019.
30. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія професійної комунікації: навч. посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрик. – Чернівці : Книги-XXI, 2010.
31. Рябко Ю. В. Техніки і моделі психологічного консультування: навчальний посібник. / Рябко Ю. В. - Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2013.
32. Словник-довідник психолога-консультанта / Н. В. Гаркавенко, Я. В. Чаплак, С. К. Шандрук, І. І. Солійчук. Чернівці, 2010.
33. Чепелева Н. І. Поєднання індивідуальної та сімейної психотерапії у роботі з родинами
34. Шевченко Л. О. Чепіга Л. П. Практична психологія : навч. Посібник Харків : Константа, 2018. - 191 с.

Практичне зняття 16.

Навчальна мета занять: усвідомлення студентами особливостей психологічного консультування різних категорій клієнтів: особливості консультування батьків щодо складностей у стосунках з дорослими дітьми

Час проведення: денна форма навчання - 2 год., заочна форма навчання - 0 год.

Місце проведення: аудиторія факультету № 6

Навчальні питання:

5. Відпрацювання навичок психологічного консультування

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття. На початку практичного заняття викладач вітає студентів, називає тему, мету та структуру заняття.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Підготовка докладів та обговорення специфіки консультування батьків щодо складностей у стосунках з дорослими дітьми. Рішення ситуативних задач за темою заняття.

III. Порядок проведення заключної частини заняття. Наприкінці заняття викладач запитує у студентів, який досвід вони придбали й просить висловити свої думки стосовно переваг та недоліків проведеної роботи.

Література:

Основна література:

35. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник. -К.: Четверта хвиля, 2018. - 256 с.
36. Васьківська С.В. П'ять вимірів психологічного консультування: навчальний посібник. - Київ, Ніка-центр, 2019. - 400 с.
37. Гендер у психологічних та соціологічних дослідженнях : навч. посіб. / Л.О. Шевченко, Ю.В. Кобікова, І.В. Ламаш та ін.; [Міжнар. благод. фонд "СНІД Фонд Схід-Захід", Харк. нац. ун-т внутр. справ]. - Київ : [б.в.], 2015. - 148 с.
38. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція : навч. посіб. / І. М. Цимбалюк. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Професіонал, 2007. – 544 с.

Допоміжна література:

39. Кулакевич Т.В. Технології психологічного консультування: «Сімейне консультування»: Курс лекцій. / Кулакевич Т.В. – К.: КиМУ, 2017.
40. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях / Л.А. Опанасенко – Миколаїв : Іліон, 2019.
41. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія професійної комунікації: навч. посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрик. – Чернівці : Книги-XXI, 2010.
42. Рябко Ю. В. Техніки і моделі психологічного консультування: навчальний посібник. / Рябко Ю. В. - Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2013.
43. Словник-довідник психолога-консультанта / Н. В. Гаркавенко, Я. В. Чаплак, С. К. Шандрук, І. І. Солійчук. Чернівці, 2010.
44. Чепелева Н. І. Поєднання індивідуальної та сімейної психотерапії у роботі з родинами
45. Шевченко Л. О. Чепіга Л. П. Практична психологія : навч. Посібник Харків : Константа, 2018. - 191 с.

4. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна література:

1. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник. -К.: Четверта хвиля, 2018. - 256 с.
https://moodle.oa.edu.ua/pluginfile.php/10572/mod_resource/content/1/%D0%92%D0%B0%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%A1.%D0%92.%20%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf

2. Васьківська С.В. П'ять вимірів психологічного консультування: навчальний посібник. - Київ, Ніка-центр, 2019. - 400 с.
3. Гендер у психологічних та соціологічних дослідженнях : навч. посіб. / Л.О. Шевченко, Ю.В. Кобікова, І.В. Ламаш та ін.; [Міжнар. благод. фонд "СНІД Фонд Схід-Захід", Харк. нац. ун-т внутр. справ]. - Київ : [б.в.], 2015. - 148 с. <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9102>
4. Консультативна психологія: підручник / І.С.Булах, В.У.Кузьменко, Е.О.Помиткін [та ін.] : – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. - 482 с. <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/34686/Bihun%20N.%20I.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
5. Хомич Г. О., Ткач Р. М. Основи психологічного консультування: навч. посіб. К.: МАУП, 2004 https://maup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/library/pidruchniki/psihologiya/osnovi_psihologichnogo_konsultuvannya-2.html
6. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція : навч. посіб. / І. М. Цимбалюк. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Професіонал, 2007. – 544 с. <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/%D0%A6%D0%B8%D0%BC%D0%B1%D0%B0%D0%BB%D1%8E%D0%BA%D0%86.%D0%9C..pdf>

Допоміжна література:

7. Кулакевич Т.В. Технології психологічного консультування: «Сімейне консультування»: Курс лекцій. / Кулакевич Т.В. – К.: КиМУ, 2017.
8. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях / Л.А. Опанасенко – Миколаїв : Іліон, 2019.
9. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія професійної комунікації: навч. посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрик. – Чернівці : Книги-XXI, 2010.
10. Основи психоконсультування: навч. посіб. / упоряд. і ред. Т. Л. Надвинична. – Тернопіль: ТНЕУ, 2019. – 200 с
11. Рябко Ю. В. Техніки і моделі психологічного консультування: навчальний посібник. / Рябко Ю. В. - Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2013.
12. Сергієнко Н.П. Основи психологічної практики: Курс лекцій. – Х.: НУЦЗУ, 2011.
13. Словник-довідник психолога-консультанта / Н. В. Гаркавенко, Я. В. Чаплак, С. К. Шандрук, І. І. Солійчук. Чернівці, 2010.
14. Чепелева Н. І. Поєднання індивідуальної та сімейної психотерапії у роботі з родинами ; <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/10301>
15. Шевченко Л. О. Чепіга Л. П. Практична психологія : навч. Посібник Харків : Константа, 2018. - 191 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

9. Пошукова система Google Scholar <http://scholar.google.com/>
10. Пошукова система Springer <https://link.springer.com/>
11. Пошукова система Scirus <https://www.elsevier.com/>

12. Пошукова система Google books <https://books.google.com/>
13. Пошукова система WorldWideScience.org
<https://worldwidescience.org/>
14. Пошукова система DOAJ <https://www.doaj.org/>
15. Пошукова система DOAB <https://www.doabooks.org/>
16. Пошукова система SpringerOpen <https://www.springeropen.com/>
17. Система пошуку наукової інформації у відкритих архівах України (SSM) <https://oai.org.ua/>
18. Електронна бібліотека Наукова періодика України <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/>